

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-41>

УДК 339.9

ЕКОНОМІЧНЕ ЛІДЕРСТВО США В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

ECONOMIC LEADERSHIP OF THE USA IN THE SYSTEM OF MODERN INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Величко Катерина Юріївнакандидат економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7751-585X>**Velychko Kateryna**

State Biotechnological University

У статті розглянуто роль США у формуванні світової економіки та їх вплив на глобальний економічний порядок. Глобальне лідерство США визначається комплексом факторів, що включають політичні, економічні, культурні та науково-технологічні аспекти. Ці складові утворюють синергію та формують позицію країни на міжнародній арені. В статті акцентовано увагу саме на економічній складовій формування лідерських позицій США (динаміка ВВП; рівень ВВП на душу населення; рівень безробіття; структура економіки; участь країни у міжнародній торгівлі; розвиток ТНК, які впливають як на динаміку міжнародної торгівлі, так і на залучення прямого інвестування; формування зовнішньоторговельної політики країни; участь у міжнародних організаціях). Глобальне лідерство США допомагає встановлювати міжнародні стандарти, робить їх головним учасником у вирішенні міжнародних проблем і сприяє стабільності та розвитку. Крім того, відповідальність за глобальне лідерство також накладає на США зобов'язання щодо розв'язання глобальних викликів та підтримання співпраці з іншими країнами для досягнення політики стабільного світу.

Ключові слова: США, глобальне лідерство, економічне лідерство, міжнародні економічні відносини, зовнішньоекономічна політика, світовий порядок, глобальна стратегія США.

The article examines the role of the United States in the formation of the world economy and its influence on the global economic order. It is economic development and the formation of stable international relations that are important components of the country's prosperity and the prolongation of its leadership positions in the international arena. The global leadership of the USA is formed from such elements: political component (the USA is one of the most influential states in the world, which, having a powerful political influence, cooperates with many countries of the world to solve global problems and conflicts); economic component (the country has one of the largest economies in the world, which affects global markets, international trade, and investments; the USA is a key player in world business and finance); cultural component (American culture, including cinema, music, literature, and other artistic manifestations, has a wide influence and is a symbol of globality); scientific and technological component (the USA is a leader in the field of science, technology, and innovation, which contributes to their influence on the development of technological progress in the world). The article examines the economic component of the formation of the USA leadership positions (GDP dynamics; GDP per capita level; unemployment rate; economy structure; the country's participation in international trade; and the development of TNCs, which influence both the dynamics of international trade and the attraction of direct investment in the country's economy; formation of the country's foreign trade policy; participation in international organizations). US global leadership helps set international standards, makes it a major player in solving international problems, and promotes stability and development at the global level. In addition, the responsibility for global leadership also imposes duties and obligations on the US to solve global challenges and maintain cooperation with other countries to achieve a stable world policy.

Keywords: USA, global leadership, international economic relations, foreign economic policy, world order, US global strategy.

Постановка проблеми. Система міжнародних економічних відносин сьогодні являє собою дуже складний механізм, що зазнає впливу різних негативних факторів, таких

як пандемія, війни, терористичні загрози та інші дестабілізуючі чинники. Проте, не дивлячись на ці виклики, США залишаються на лідерських позиціях та мають одну з най-

більш диверсифікованих економік у світі, що допомагає їм зберегти перевагу на міжнародній арені, навіть у періоди глобальної нестабільності.

В сучасній системі міжнародних відносин, США виступають як єдина наддержава, насамперед, завдячуючи своїй стратегічній перевазі у різних аспектах. Їх лідерство проявляється в ключових сферах, таких як військова, економічна, культурна та науково-технічна. Разом узяті, ці складові роблять США найвпливовішою державою на світовій арені, дозволяючи їм здійснювати стратегічний вплив на глобальні процеси, брати активну участь у вирішенні міжнародних проблем та виступати стабілізатором міжнародних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження ролі та місця США у міжнародних економічних відносинах завжди було у центрі уваги політиків, істориків та вчених. Найбільш відомими є праці О. Курандо, Д. Адаїра, В. Врума, М. Бауер, М. Гантера, У. Байхема, Ф. Бейлі, З. Бжезінського, К. Берда, Ф. Закарія, У. Бенніса, К. Бланшар, Р. Блейка та інші.

Серед вітчизняних дослідників можна виділити праці В. Копійки, Д. Лукьяненко, В. Колесова, А. Колота, Я. Столярчук, І. Погорської, Н. Ржевської, А. Годлюк, Л. Мицик, М. Мусієнко, І. Шамари, А. Шлапак та ін.

Оскільки метою нашого дослідження є оцінка економічної складової лідерства США на міжнародній арені, то, доцільно, виділити роботи таких науковців, як: Дж. Стігліца, який вивчав роль США у світовій економіці та їх вплив на міжнародні економічні відносини; Р. Райха – зосереджувався на аналізі соціальних та економічних проблем, включаючи дослідження економічної нерівності та ролі США у світовій економіці; К. Роґоффа – досліджує макроекономічну складову та міжнародні фінансові ринки, роль США у світовій економіці та їх вплив на міжнародні відносини. Ці дослідження розширили розуміння ролі США в світовій економіці та допомогли з'ясувати чинники, що сприяють її успішності як впливової економічної сили.

Важливим висновком стало те, що США вдається зберегти свою позицію як країни-лідера, і це суттєво впливає на глобальну економічну ситуацію, тому цей феномен потребує подальшого дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження ролі США у сучасній світовій економіці та виділення складових, які дозволяють країні зберегти лідерські позиції

з акцентом на аналізі економічної складової розвитку країни, що є важливим для розуміння впливу США на глобальну економічну ситуацію.

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасній системі міжнародних відносин США залишаються лідером, володіючи стратегічною перевагою перед іншими учасниками світового ландшафту. Доречно пригадати вислів З. Бжезінського: «Сполучені Штати представляють собою унікальну світову силу, чия міць проявляється через всесвітню впливову систему» [1]. Еволюційний розвиток США фактично підтверджує центральне місце цієї країни поміж ключових гравців міжнародних відносин. Від середини ХХ ст. США почали приймати активну участь у міжнародній діяльності, ставлячи в пріоритет власні зовнішньополітичні інтереси, стратегію свого розвитку, насамперед, орієнтуючись на національну вигоду. І сьогодні, незважаючи на зміни у міжнародному ландшафті, позиція США як лідера залишається незмінною, що викликає цікавість та стає предметом для обговорення серед політичних кіл та науковців.

Для оцінки економічного лідерства країни доцільно оцінити показники, які відображають стан та розвиток економіки. По-перше, розглянемо динаміку ВВП країни (табл. 1). Як відомо, зростання ВВП є одним із ключових показників економічного успіху та добробуту країни (безумовно, потрібно врахувати саме реальний ВВП, який на відміну від номінального, показує саме зростання економіки, а не збільшення ВВП за рахунок інфляції).

За досліджуваний період в цілому спостерігається позитивна динаміка ВВП, за виключенням 2020р. (-320,7 млрд. дол. США або -1,5%), яке пояснюється дією обмежувальних заходів у період пандемії та зниженням економічної активності, що особливо вплинуло на сферу послуг, фінансовий сектор та призвело до зростання безробіття. Проте вже у 2021р. ситуація суттєво покращилася і зростання ВВП становило +2254,6 млрд. дол. США або 10,7%. А у 2022р. ВВП збільшився на 2149,4 млрд. дол. США або на 9,2% до попереднього року. Графічна інтерпретація динаміки ВВП США представлена на рис. 1.

Показник ВВП на душу населення є важливим показником економічного розвитку, який дає можливість зробити висновок наскільки багата чи бідна країна. Так, за досліджуємих період ВВП на душу населення США демонструє зростання. Максимальний приріст від-

Таблиця 1

Динаміка ВВП США за період 2014–2022 рр., млрд. дол. США

Показник	Роки								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ВВП, млрд. дол. США	17550,7	18206,0	18695,1	19477,4	20533,1	21381,0	21060,5	23315,1	25464,5
Абсолютне відхилення, млн. дол. США	-	+655,3	+489,1	+782,3	+1055,7	+847,9	-320,7	+2254,6	+2149,4
Темп росту ВВП, %	-	103,7	102,7	104,2	105,4	104,1	98,5	110,7	109,2

Джерело: розраховано автором на основі [2]

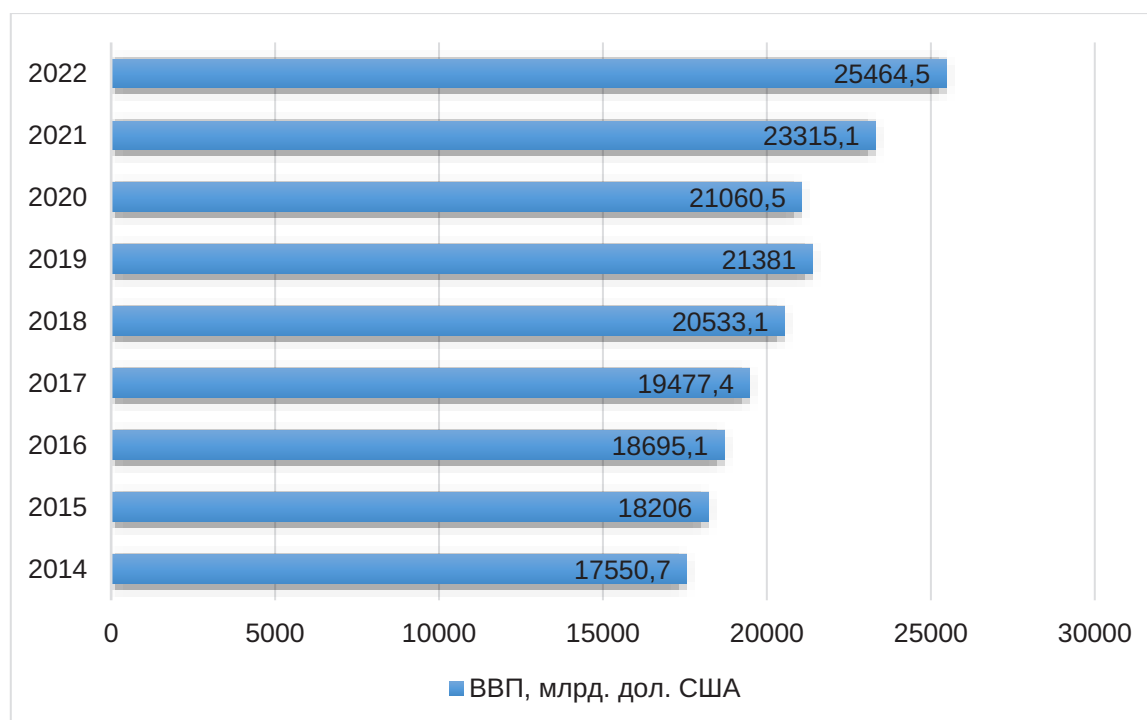

Рис. 1. Динаміка ВВП США за 2014–2022 рр, млрд. дол. США

Джерело: побудовано на основі [2]

бувся у 2021 р. (+ 6583 дол. США або +10,3%) та у 2022 р. (+ 6188 дол. США або + 8,8%), а максимальне падіння зафіксоване у 2020 р. (-1500 дол. США або 2, 3%) [3].

Для більш якісної оцінки необхідним є співставлення з іншими країнами за рівнем ВВП на душу населення. США входить до першої десятки за даними 2022 р, але за оцінками МВФ поступається країнам-лідерам: Ірландії (133789,5 дол. США), Люксембургу (138193,0 дол. США), Сінгапуру (127563,8 дол. США), Катару (115044,8 дол. США), Швейцарії (84660,8 дол. США), Норвегії (78408,1 дол. США), ОАЕ (83726,9 дол. США) [4]. Динаміка

ВВП на душу населення США представлена на рис. 2.

Важливим є також аналіз структури економіки США, яка визначається наступним чином: сфера послуг становить найбільшу частку – 78%, промисловість займає 21%, а сільське господарство складає всього 1% [5]. Незважаючи на незначний відсоток в структурі економіки країни сільського господарства, воно є розвиненим і поєднує сучасні технологічні досягнення з аграрним виробництвом, транспортуванням та переробкою сільськогосподарської сировини, а також ефективним збутом продукції. США є глобальними

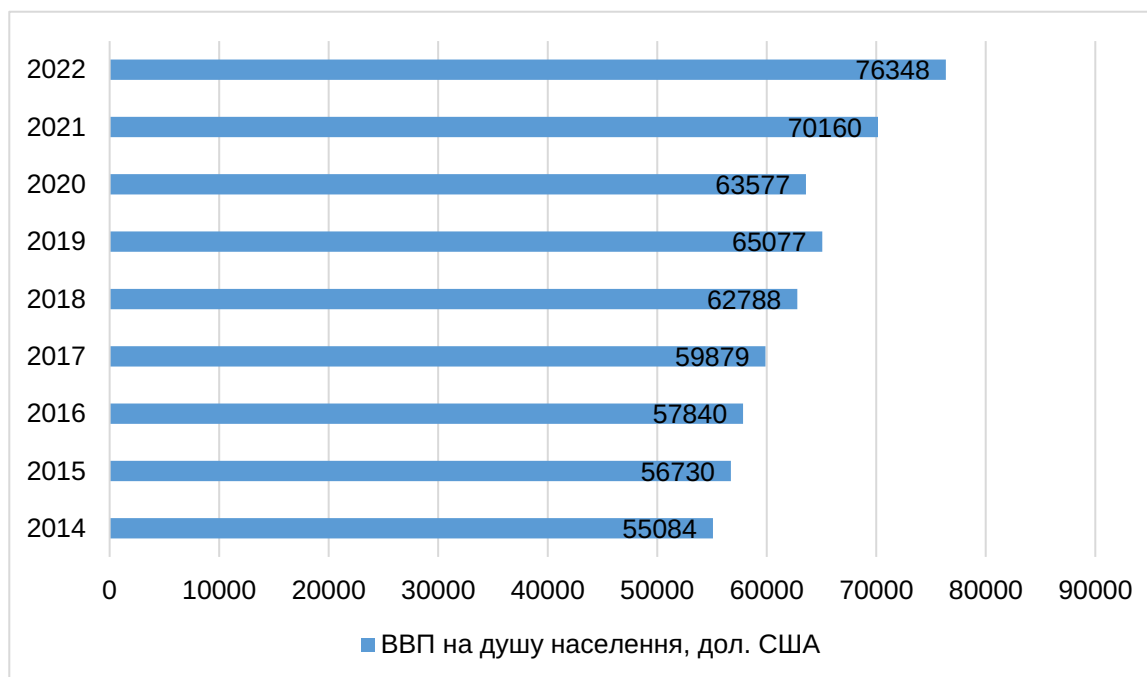

Рис. 2. Динаміка ВВП на душу населення США, дол. США

Джерело: побудовано на основі [4]

лідерами у виробництві сої та є третіми за обсягами збору цукрових буряків. Щорічно американські фермери збирають урожай у 440 млн. тонн зерна, що становить близько 16% від світового обсягу [5].

Промислове виробництво в США оцінюється у 3,3 млрд. дол. США (наступна країна за обсягами промислового виробництва – Китай з 2,75 млрд. дол. США). Економічну міць США формують різні галузі, такі як телекомунікація, авіабудівна та аерокосмічна, електроніка, хімічна промисловість, автомобілебудування, виробництво споживчих товарів, видобуток корисних копалин та деревини. Сфера послуг відіграє значущу роль у економіці США і включає освіту, охорону здоров'я, науку, фінанси, торгівлю, транспорт та зв'язок, послуги державних установ, а також різноманітні професійні та особисті послуги. Це свідчить про розвинуту постіндустріальну економіку країни.

Важливою складовою економічної могутності США є участь у міжнародній торгівлі. США є світовим лідером за обсягом імпорту товарів та послуг. У 2021 році на США припадало приблизно 17,6% світового обсягу імпорту та 13,6% експорту [6]. Для багатьох країн-членів СОТ саме США виступають ключовим торговельним партнером і важливим ринком для експорту.

Аналізуючи динаміку зовнішньої торгівлі США 2014–2022 рр. (рис. 3), можна конста-

тувати, що за досліджуємих спостерігалось загальне зростання експортно-імпортних операцій, з врахуванням певної дестабілізації у 2016 та у 2020 р. [7].

Основну частину товарної структури імпорту товарів США становлять комп'ютери та електроніка (14,6%), електричне обладнання (14,2%), транспортні засоби (9,6%), видобувне паливо, в тому числі і нафта (7,6%), фармацевтичні препарати (5,1%), оптичні, технічні та медичні прилади (3,6%), дорогоцінне каміння та дорогоцінні метали (3,3%), пластмаса та вироби з неї (2,8%), меблі, постільна білизна, освітлення, вивіски, збірні будівлі (2,8%), органічні хімікати (2,2%) (рис. 4).

Переважними експортними позиціями США є видобувне паливо, в тому числі і нафта (13,7%), комп'ютери та електроніка (11,9%), промислове устаткування (10,6%), транспортні засоби (7%), оптичні, технічні та медичні прилади (5,2%), літаки, космічні кораблі та їх запчастини (5,1%), дорогоцінне каміння та дорогоцінні метали (4,7%), фармацевтичні препарати (4,4%), пластмаса та вироби з неї (4,2%), органічні хімікати (2,4%) (рис. 5) [8].

У 2022 році загальна вартість міжнародної торгівлі США становила приблизно 5,3 трлн. дол. США. Це демонструє значимість і масштаби міжнародної торгівлі

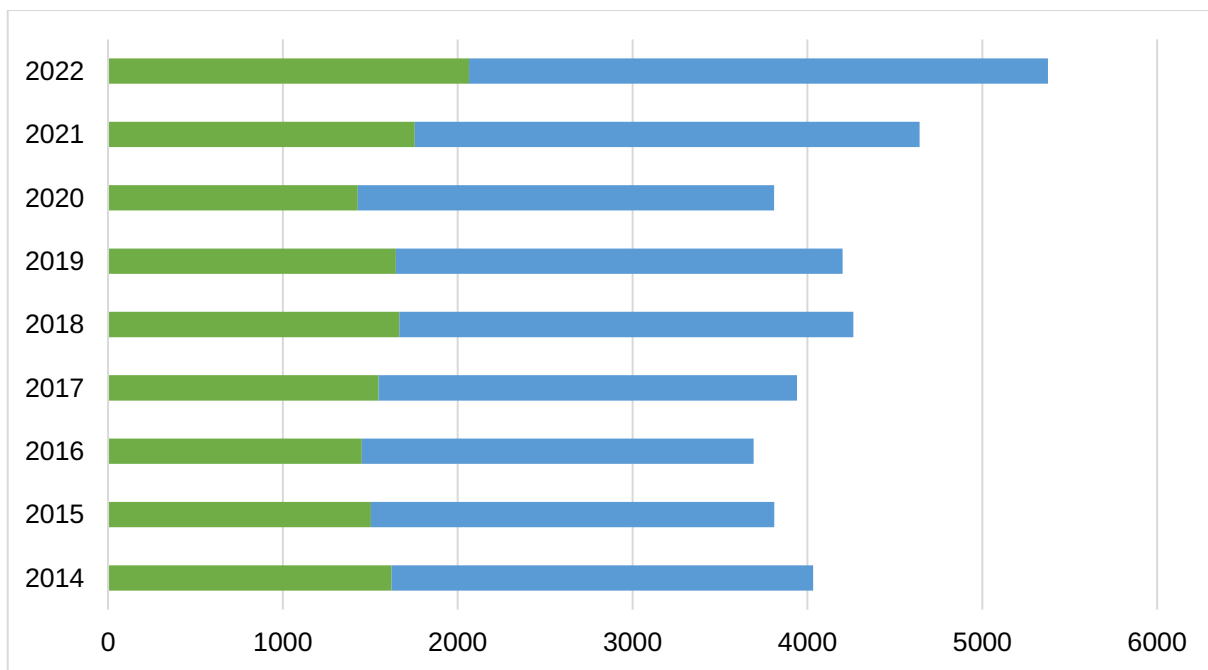

Рис. 3. Експорт та імпорт США впродовж 2014–2022 рр.

Джерело: складено на основі [8]

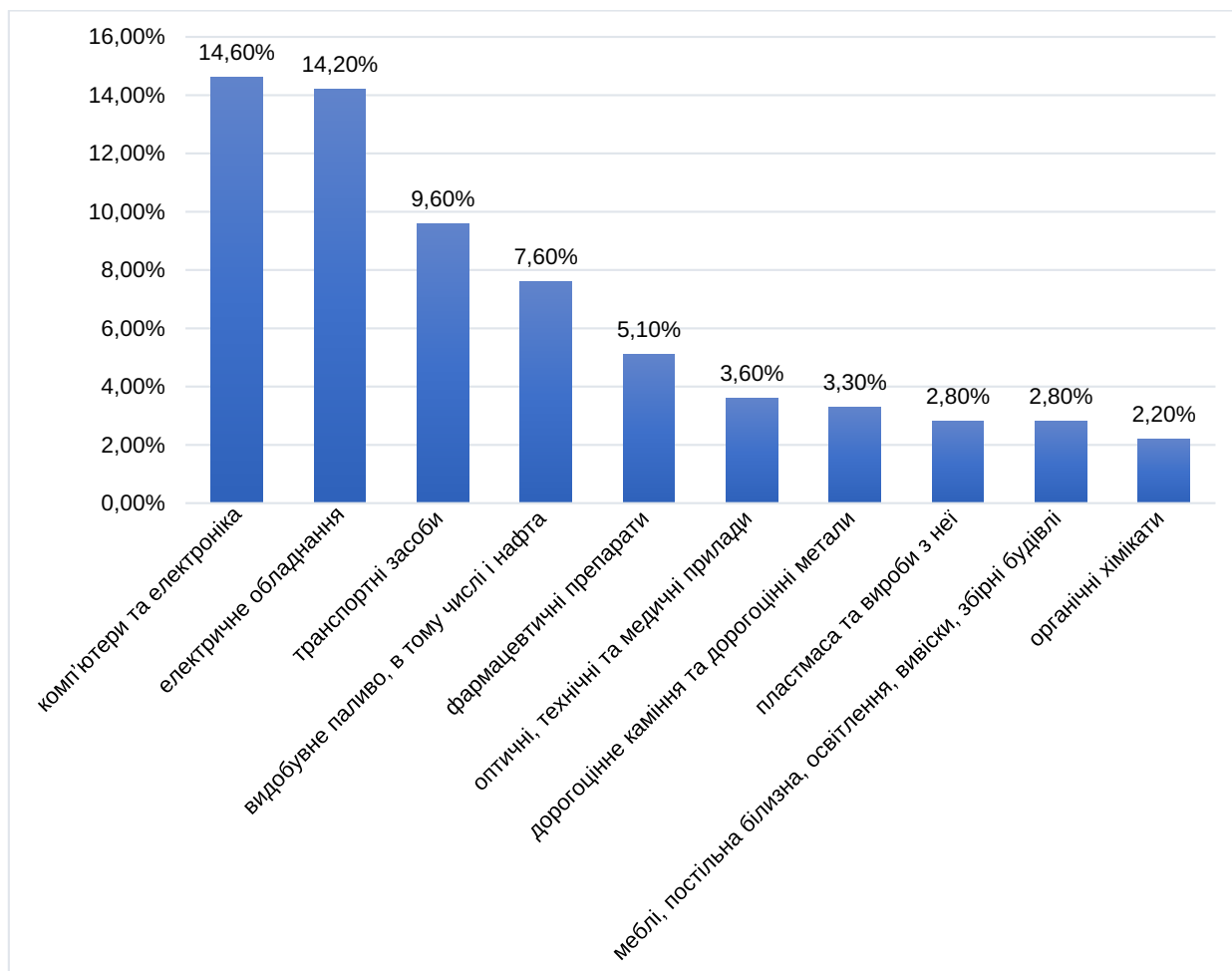

Рис. 4. Товарна структура імпорту США у 2022 р.

Джерело: складено на основі [8]

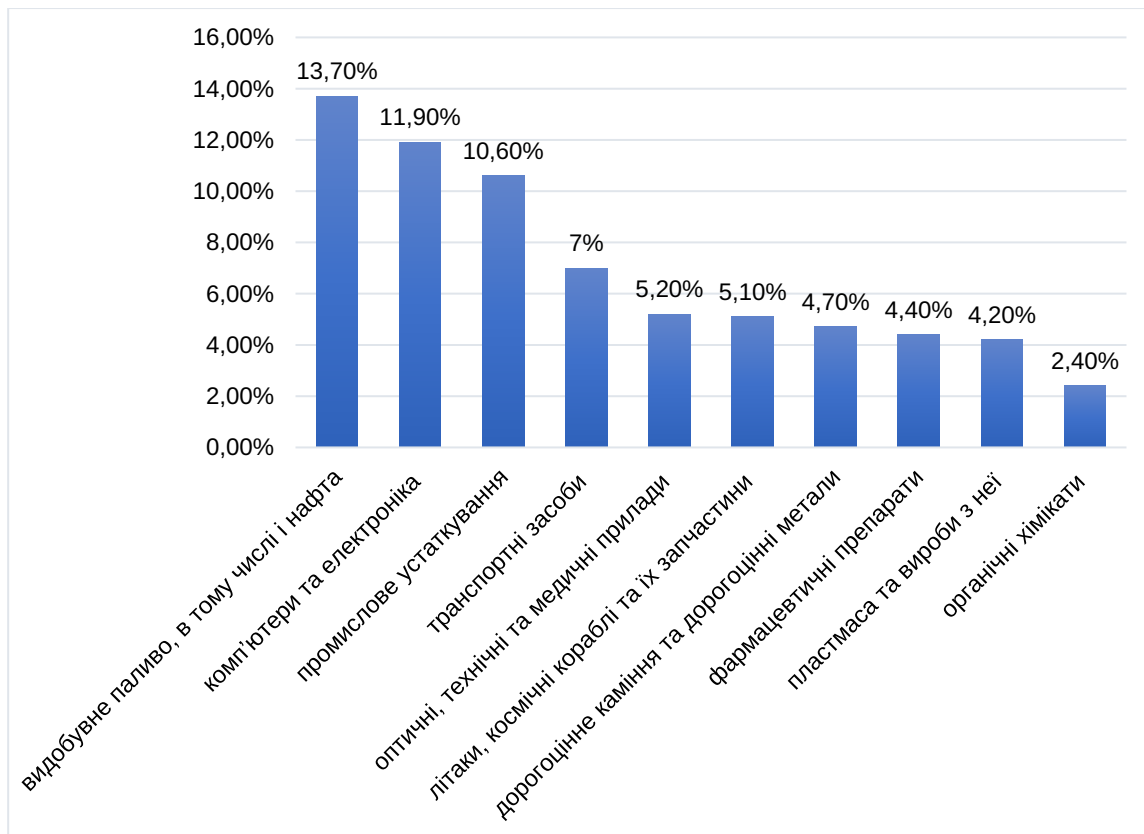

Рис. 5. Товарна структура експорту США у 2022 р.

Джерело: складено на основі [8]

для економіки США. У 2022 році Сполучені Штати імпортували товарів на суму близько 3,31 трлн. доларів США, для порівняння вартість товарів, експортованих зі Сполучених Штатів до інших країн, становила близько 2,1 трлн. дол. США [8].

Розвитку міжнародної торгівлі США сприяє діяльність ТНК США, які є потужними гравцями світового ринку. Для економіки США характерна глобалізація бізнесу. Більше половини доходів великих американських компаній генерується за кордоном, що безпосередньо впливає на розвиток світової торгівлі та рівень іноземного інвестування. Серед найбільших ТНК США можна виділити: Apple Inc (одна з найбільш відомих технологічних компаній у світі, що є виробником таких продуктів, як iPhone, iPad, Mac та ін. пристроїв та послуг); Microsoft Corporation (лідер у галузі програмного забезпечення, включаючи операційну систему Windows та пакет офісних програм Office); Amazon.com, Inc. (найбільший інтернет-роздрібна торгова платформа у світі, що надає послуги хмарних технологій через свій підрозділ Amazon Web Services (AWS); Google (тепер частина Alphabet Inc.,

це пошукова система та інші технологічні інновації, такі як Android, YouTube та ін.); Coca-Cola Company (виробник напоїв); Pfizer Inc. (одна з найбільших фармацевтичних компаній у світі, що є виробником різноманітних медичних препаратів та вакцини); General Electric (індустріальна та технологічна компанія, яка виготовляє різноманітні продукти, включаючи турбіни, медичне обладнання та енергетичне обладнання); Walmart Inc. (одна з найбільших роздрібних мереж у світі, з численними магазинами та онлайн-платформами для продажу товарів); Johnson & Johnson (глобальний виробник медичних препаратів та засобів гігієни); IBM (International Business Machines Corporation – глобальний технологічний гігант, що спеціалізується на комп'ютерних системах та послугах).

Головними країнами-експортерами товарів до Сполучених Штатів є: Канада та Мексика на які в сумі припадає майже 33% (17,2% та 15,7 відповідно, що пояснюється дією торговельної угоди USMCA, оскільки Аргентина доєдналася до угоди лише у 2018 р., то товарообіг між країнами ще у стадії динаміки), Китай (8,6%), Японія (4,3%), Південна Корея

(3,7%), Німеччина (3,7%), Велика Британія (3,5%), Нідерланди (3,1%) (рис. 6).

Майже половину всього експорту товарів до США в 2021 році (46,7%) становив експорт товарів з країн, з якими США мають договори про вільну торгівлю [9].

П'ятірка найбільших торгових партнерів США за 2021 р. виглядає таким чином: КНР (657,5 млрд. дол. США), Канада (664,8 млрд. дол. США), Мексика з обсягом 661,2 млрд. дол. США, Японія (210,1 млрд. дол. США). Німеччина (200,4 млрд. дол. США). Слід також зазначити, що незважаючи на специфічні американо-китайські відносини у 2022 р. Китай був найбільшим імпортером – 537 млрд. дол. США [9].

На економічне лідерство впливає і зовнішньоторговельна політика країни, США виступають за вільну торгівлю та глобалізацію, проте іноді на практиці, захищаючи власні інтереси, застосовують тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі з метою збереження власної конкурентоспроможності, збільшенні експорту високотехнологічних та інноваційних товарів та ін.

Цікавою є програма, що розроблена Урядом США – «Експортне підтримання», яка надає допомогу компаніям у здійсненні експорту та забезпеченні підтримки їх на міжнародному ринку. США також сприяє розвитку світової економіки, надаючи різноманітну

допомогу та фінансування проектів в різних країнах світу [9].

Рівень безробіття у США за показниками березня 2023 р. впав до дворічного мінімуму. За цей же період рівень безробіття знизився з 3,8 до 3,6% – це найнижчий показник з лютого 2020 р. Аналітичною інформацією щодо рівня безробіття у США займається Бюро статистики праці, яке оцінює безробіття по штатам, галузям та національною приналежністю громадян. Так, з 2007 р. по 2010 р. рівень безробіття збільшився на 5%, що було обумовлено фінансовою кризою, а з 2011 р. рівень безробіття почав падати та становив вже у 2022 р. 3,9% [10].

Технологічна та інноваційна складова, що формує економічну перевагу США не викликає сумнівів. США є технологічно розвинутою країною [11]. До ключових аспектів, що підтверджують технологічну та інноваційну перевагу США можна віднести наступні елементи (рис. 7).

Формування інноваційної та технологічної переваг сприяє залученню інвестицій у економіку країни. Особливу зацікавленість інвесторів викликають:

- *технологічний сектор*. Великі технологічні компанії, такі як Apple, Amazon, Microsoft, Alphabet, Facebook та ін, привертають значну кількість іноземних інвестицій;
- *фармацевтична та біотехнологічна галузі*. США мають один з найрозвинутіших

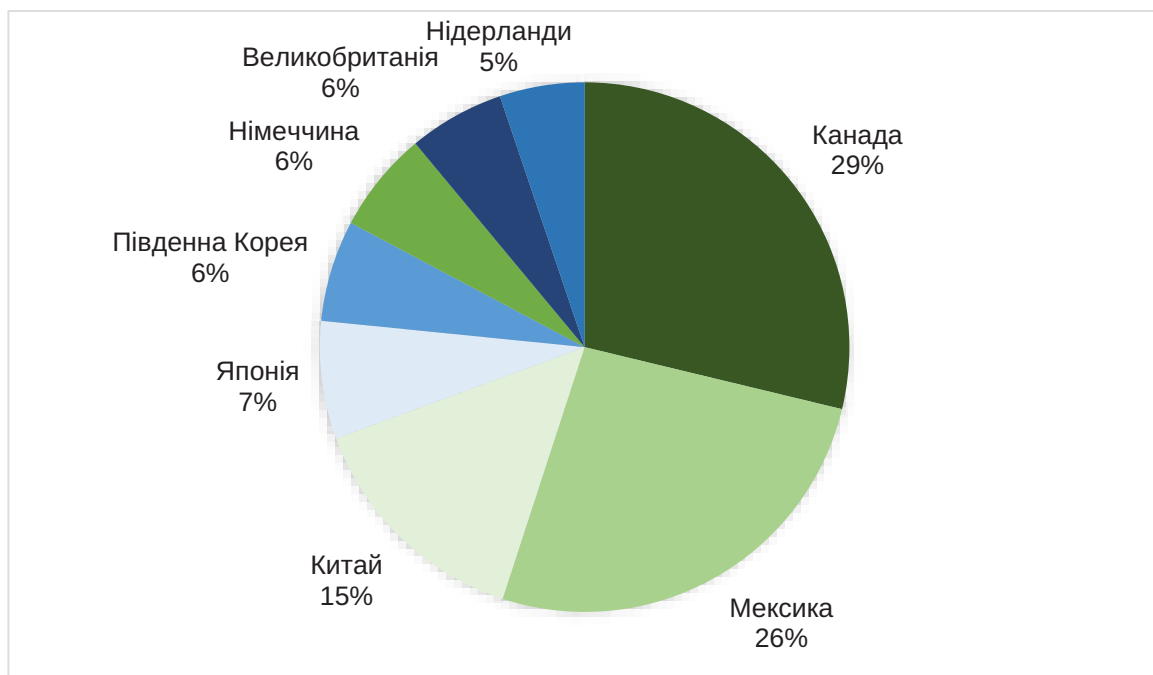

Рис. 6. Ключові країни-експортери до США у 2021 р.

Джерело: складено на основі [9]

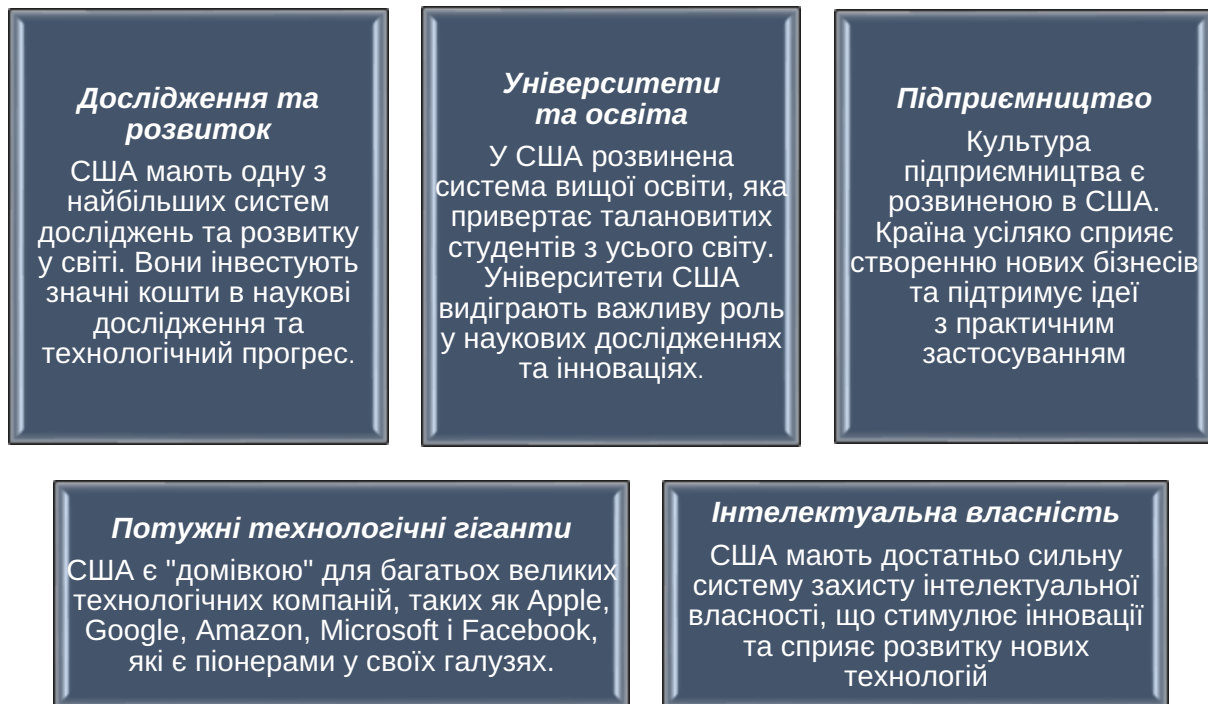

Рис. 7. Складові інноваційної та технологічної переваги США

Джерело: складено автором

фармацевтичних та біотехнологічних ринків у світі. Великі фармацевтичні компанії, такі як Pfizer, Johnson & Johnson, та інші, приваблюють іноземні інвестиції, оскільки їхні продукти та дослідження є високо визнаними та популярними у всьому світі;

– *енергетична галузь*. США мають великий енергетичний ринок, що включає нафтову, газову та відновлювальну енергетику. Компанії, що займаються видобутком та експортом нафти та газу, такі як ExxonMobil, Chevron, та інші, залучають значні іноземні інвестиції;

– *фінансовий сектор*. Американські банки, страхові компанії та інші фінансові установи також заохочують іноземні інвестиції. Вони є важливими гравцями на міжнародних фінансових ринках та забезпечують різноманітні фінансові послуги світовому споживачеві;

– *автомобільна промисловість*. Компанії, що виготовляють автомобілі та автомобільні компоненти, такі як Ford, General Motors, Tesla та інші, привертають іноземні інвестиції завдяки своїм високоякісним продуктам та інноваційним технологіям.

В сучасному глобалізаційному середовищі США отримують суттєвий зовнішньополітичний імпульс, перебуваючи в статусі ініціатора міжнародного політикуму, соціальних, еконо-

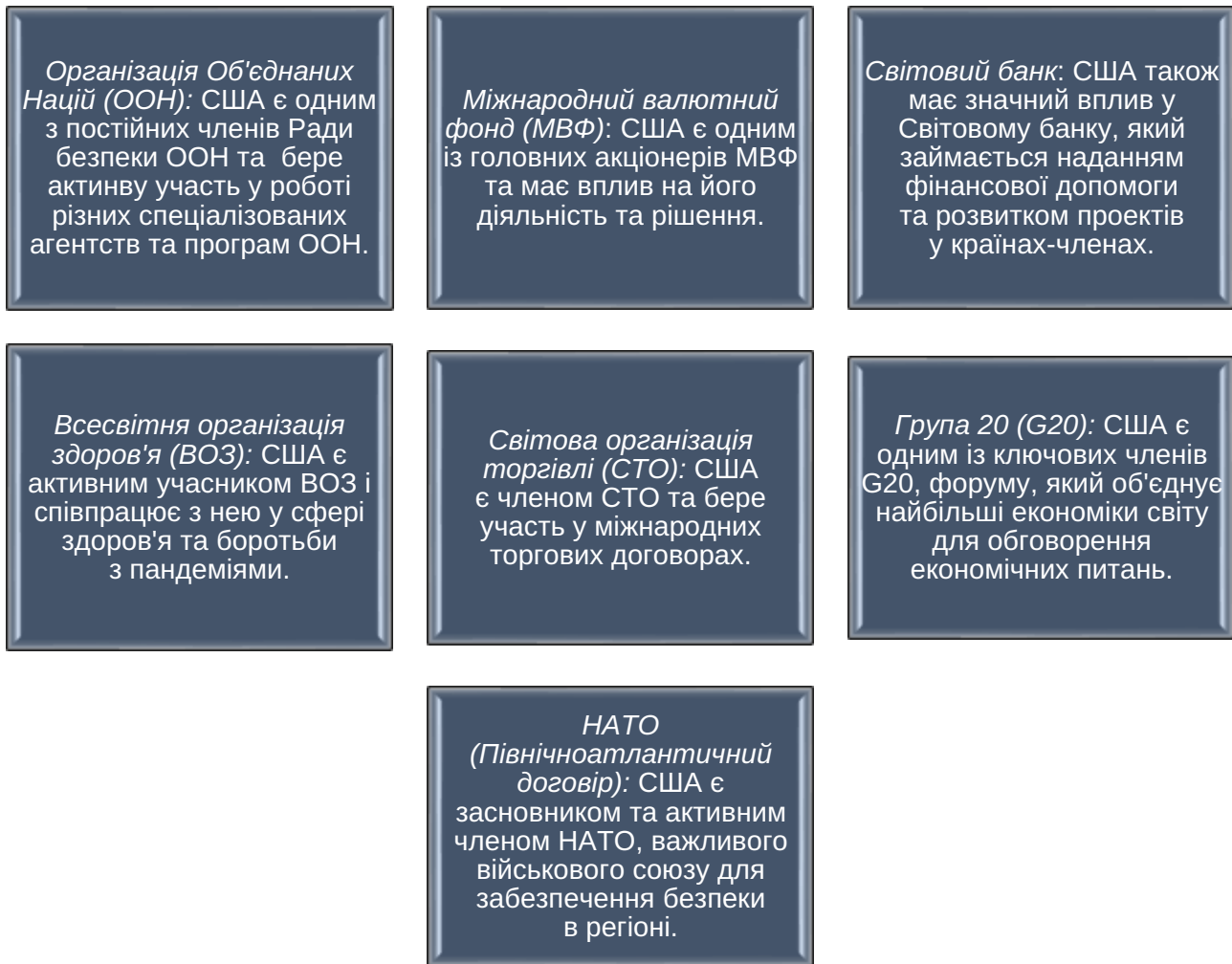
мічних й загальнокультурних перетворень. Країна є членом багатьох впливових міжнародних організацій (рис. 8).

Слід також відзначити абсолютне домінування США у регіоні Північної Атлантики та Середземного моря, що виникло внаслідок утворення в 1949 р. блоку НАТО та сприяло формуванню всього військово-морського потенціалу світу відповідно до стратегічного лідерства США [12].

Безумовно, складові лідерства США у міжнародних відносинах достатньо різноманітні. Л. Мицик зазначає, що «у найближчій перспективі США залишатимуться провідною силою в світовому співтоваристві. Глобальний вплив країни є неперевершеним, наділяючи їх винятковим статусом у системі міжнародних відносин» [13], а економічний розвиток і в подальшому буде важливим чинником, що впливає на лідерські позиції країни в системі міжнародних економічних відносин.

Висновок. На сучасному етапі США виступають як велика потужна сила у глобальному економічному ландшафті, суттєво впливаючи на світові ринки, фінансову систему та міжнародну торгівлю. Безумовно, зростання економічної сили інших країн, зокрема Китаю, призводить до появи конкурентів на міжнародній арені. Також комплекс внутрішніх проблем самої країни, таких як політична роздрібне-

Рис. 8. Участь США у ключових міжнародних об'єднаннях

Джерело: складено автором

ність та розколи, можуть послабити позиції США. Проте, США вдається зберігати лідерські позиції, що підтверджується економічним розвитком країни. Сталі показники ВВП; ВВП на душу населення; провідні позиції за індексами конкурентоспроможності країни та сприяння бізнесу; активна зовнішньоекономічна стратегія країни, яка включає комплекс заходів, спрямованих на розвиток інноваційних технологій, підтримку підприємництва та інфраструктури; активне залучення іно-

земних інвестицій; удосконалення освіти та розвиток кваліфікованої робочої сили, а також зміцнення позицій країни на міжнародній арені, сприяє посиленню її лідерських позицій.

Вплив США на світову економіку важко переоцінити. Ініціативи та політика США спроможні впливати на розвиток міжнародних відносин, і тому це важливо враховувати при формуванні власних стратегій та співпраці з цією країною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Brzezinski Z. The grand chessboard: American primacy and its geostrategic imperatives. New York: Basic books, October 1997. 240 p.
2. ВВП США. URL: <https://svspb.net/danmark/vvp.php?l=ssha> (дата звернення: 10.09.2023).
3. International Monetary Fund. URL: <https://svspb.net/danmark/vvp-nadushu.php?l=ssha> (дата звернення: 14.09.2023).
4. ВВП на душу населення в США. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLS/world-economic-outlook-databases#sort=%40imfdate%20descending> (дата звернення: 21.09.2023).

5. Економіка США. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_United_States (дата звернення: 23.09.2023).
6. Огляд торговельної політики Сполучених Штатів Америки. 2022. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=537bcb9d-853d-4d7c-bc9a064d54baed95&title=OgliadTorgovelnoiPolitikiSpolucheniKhShtativAmeriki> (дата звернення: 04.10.2023).
7. Торівля (Огляд торівлі США). URL: <https://export.gov.ua/country/109-ssha> (дата звернення: 4.10.2023).
8. Загальна вартість торівлі товарами США (експорту та імпорту) у всьому світі з 2004 по 2022 рік. URL: <https://www.statista.com/statistics/218255/total-value-of-us-trade-in-goods-worldwide-since-2004/> (дата звернення: 04.10.2023).
9. Торговельні війни США та Китаю. URL: https://expla.bank.gov.ua/expla/news_0110.html (дата звернення: 01.11.2023).
10. Безробіття в США. URL: <https://migrant.biz.ua/ssha/roboata-ssha/bezrobittia-v-ssha-v-tsyfrakh.html> (дата звернення: 06.10.2023).
11. Величко К. Ю., Гребенюк Я. О. США: сучасне глобальне лідерство в системі міжнародних економічних відносин. *Механізм забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 19 травня 2023 р.). Харків : ДБТУ, 2023. С. 305–308.
12. Чому США є винятковою та величною державою? URL: <https://texty.org.ua/articles/107496/chomu-ssha-ye-vynyatkovoyu-i-velychnoyu-derzhavoyu-poyasnyuye-istoryk/> (дата звернення: 02.11.2023).
13. Мицик Л. Еволюція глобального лідерства США в сучасній системі міжнародних відносин. *Історія і політологічні дослідження*. ДНУ ім. В. Стуса. Вінниця. 2019. № 1(64). С. 29–36.

REFERENCES:

1. Brzezinski Z. (1997). *The grand chessboard: American primacy and its geostrategic imperatives*. New York: Basic books, October. 240 p.
2. VVP SShA [US GDP]. URL: <https://svspb.net/danmark/vvp.php?l=ssha> (accessed September 10, 2023).
3. International Monetary Fund. URL: <https://svspb.net/danmark/vvp-nadushu.php?l=ssha> (дата звернення 14.09.2023).
4. VVP na dushu naseleння v SShA [GDP per capita in the USA]. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLS/world-economic-outlook-databases#sort=%40imfdate%20descending> (accessed September 21, 2023).
5. Ekonomika SShA [The US economy]. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_United_States (accessed September 23, 2023).
6. Ohliad torhovoi polityky Spoluchenykh Shtativ Ameryky (2022) [Overview of the trade policy of the United States of America]. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=537bcb9d-853d-4d7c-bc9a064d54baed95&title=OgliadTorgovelnoiPolitikiSpolucheniKhShtativAmeriki> (accessed October 4, 2023).
7. Torhivlia (Doslidzhennia torhivli SShA) [Trade (U.S. Trade Survey)]. URL: <https://export.gov.ua/country/109-ssha> (accessed October 4, 2023).
8. Ohliad torhovelnii polityky Spoluchenykh Shtativ Ameryky [Total value of US merchandise trade (exports and imports) worldwide from 2004 to 2022]. URL: <https://www.statista.com/statistics/218255/total-value-of-us-trade-in-goods-worldwide-since-2004/> (accessed October 4, 2023).
9. Torhovelni viiny SShA ta Kytai [US-China trade wars]. URL: <https://usa.mfa.gov.ua/ukrayina-ta-ssha/torgivelno-ekonomichne-spivrobitnictvo> (accessed October 6, 2023).
10. Bezrobittia v SShA [Unemployment in the USA]. URL: <https://migrant.biz.ua/ssha/roboata-ssha/bezrobittia-v-ssha-v-tsyfrakh.html> (accessed November 1, 2023).
11. Velychko K. Yu., Grebenyuk Y. O. (2023). SShA: suchasne hlobalne liderstvo v systemi mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn [USA: modern global leadership in the system of international economic relations]. *Mekhanizm zabezpechennia staloho rozvytku ekonomiky: problemy, perspektyvy, mizhnarodnyi dosvid*: IV Mizhnarodna naukovo-praktichna konferenciya (Kharkiv, May 19, 2023). Kharkiv: SBU. P. 305–308. (in Ukrainian)
12. Chomu SShA ye vyniatkovoю ta velychnoiu derzhavoiu? [Why is the USA an exceptional and great state?]. URL: <https://texty.org.ua/articles/107496/chomu-ssha-ye-vynyatkovoyu-i-velychnoyu-derzhavoyu-poyasnyuye-istoryk/> (accessed November 1, 2023).
13. Mytsyk L. (2019). Evoliutsiia hlobalnoho liderstva SShA v suchasni systemi mizhnarodnykh vidnosyn [Evolution of US global leadership in the modern system of international relations] *Evoliutsiia hlobalnoho liderstva SShA v suchasni systemi mizhnarodnykh vidnosyn*, Vinnytsia, DNU im. Vasylia Stusa. Vol. 1(64), pp. 29–36. (in Ukrainian)